

Bruksela, 23 czerwca 2026 r.
(OR. en)

9507/26

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0398(NLE)

COMPET 591
RECH 232
FIN 716
ENER 260

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA RADY w sprawie ustanowienia Programu badawczego Funduszu Badawczego Węgla i Stali, wieloletnich wytycznych technicznych dotyczących tego programu i wieloletnich wytycznych finansowych dotyczących zarządzania majątkiem Funduszu Badawczego Węgla i Stali oraz uchylającej decyzje 2003/77/WE i 2008/376/WE

DECYZJA RADY (UE) 2026/...

z dnia ...

**w sprawie ustanowienia Programu badawczego
Funduszu Badawczego Węgla i Stali,
wieloletnich wytycznych technicznych dotyczących tego programu
i wieloletnich wytycznych finansowych dotyczących zarządzania majątkiem
Funduszu Badawczego Węgla i Stali
oraz uchylającej decyzje 2003/77/WE i 2008/376/WE**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Protokół nr 37 w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali, załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 2 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

¹ Opinia z dnia 19 maja 2026 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Do celów Protokołu nr 37 w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z decyzją Rady (UE) .../...²⁺ Komisja ma zarządzać Europejską Wspólnotą Węgla i Stali (EWWiS) w likwidacji, a po zakończeniu likwidacji – majątkiem Funduszu Badawczego Węgla i Stali (zwanym dalej łącznie „majątkiem”).
- (2) Decyzją Rady 2008/376/WE³ przyjęto Program badawczy Funduszu Badawczego Węgla i Stali (zwany dalej „programem badawczym”). Program badawczy powinien przyczynić się do zwiększenia inwestycji publicznych i prywatnych w badania naukowe i innowacje w państwach członkowskich, pomagając tym samym w osiągnięciu ogólnego celu inwestycyjnego wynoszącego co najmniej 3 % produktu krajowego brutto Unii zainwestowanych w badania i rozwój.

² Decyzja Rady (UE) .../... z dnia ... ustanawiająca środki niezbędne do wykonania Protokołu nr 37 w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz uchylająca decyzję nr 2003/76/WE (Dz.U. ..., ELI: ...).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w tekście datę i numer decyzji zawartej w dokumencie ST 6884/26 i uzupełnić odpowiedni przypis.

³ Decyzja Rady 2008/376/WE z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie przyjęcia Programu badawczego Funduszu Badawczego Węgla i Stali i wieloletnich wytycznych technicznych dotyczących tego programu (Dz.U. L 130 z 20.5.2008, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/376/oj>).

- (3) W tym celu i zgodnie z celami programu badawczego programy działalności powinny należycie uwzględniać zmieniające się potrzeby polityczne i priorytety Unii określone w komunikatach Komisji pt. „Kompas konkurencyjności dla UE”, „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji”, „Europejski plan działania w zakresie stali i metali” oraz „Europejski Zielony Ład”.
- (4) Aby wspierać sprawiedliwą transformację, program badawczy powinien przyczynić się do rewitalizacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej regionów górniczych i hutniczych, które w szczególności odczuły skutki transformacji tych sektorów węgla i stali.
- (5) Zaangażowanie wszystkich dostępnych aktywów w ciągu ośmiu lat jest niezbędne do zwiększenia atrakcyjności i wpływu programu badawczego, pobudzenia i przyspieszenia prywatnych inwestycji w badania naukowe i innowacje, zwiększenia konkurencyjności oraz przyspieszenia transformacji przemysłowej sektorów stali i węgla w kierunku zielonej transformacji i dekarbonizacji w trudnym kontekście geopolitycznym i gospodarczym.
- (6) W sytuacji zmieniającego się otoczenia gospodarczego i finansowego niedawne doświadczenia wskazują na potrzebę zwiększenia elastyczności i zwiększenia atrakcyjności ram finansowych i technicznych dla realizacji programu badawczego. Wieloletnie wytyczne techniczne (zwane dalej „wytycznymi technicznymi”) dotyczące programu badawczego powinny zapewnić możliwość stosowania bardziej elastycznego podejścia do jego realizacji i w związku z tym powinny jeszcze bardziej uprościć dostęp do finansowania w ramach tego programu oraz zmaksymalizować skuteczność i wpływ tego finansowania.

- (7) Zastąpienie decyzji 2008/376/WE jest konieczne, aby uprościć krajobraz unijnych programów finansowania, w szczególności przez dostosowanie programu badawczego do instrumentów stosowanych w ramach programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (2021–2027), ustanowionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695⁴, oraz instrumenty, które zostaną wykorzystane w ramach programu ramowego będącego następcą tego programu. Uzgodnienie jest konieczne, między innymi, w odniesieniu do stóp finansowania między programami. Pozwoli to uzyskać komplementarność między poszczególnymi programami w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali, dzięki czemu w stosownych przypadkach dla wnioskodawców będzie zapewniona płynna ścieżka przechodzenia między programami. Zmiany w instytucjonalnym zarządzaniu narzędziami finansowania, a także „jednolity zbiór przepisów” wprowadzony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509⁵ spowodowały potrzebę dostosowania wytycznych technicznych (zwanymi dalej „wytycznymi technicznymi”) dotyczących programu badawczego. Te zmiany, w połączeniu ze zmianami w realizacji programu badawczego, aby osiągnąć jego cele inwestycyjne, dodatkowo wzmacniają argumenty przemawiające za zastąpieniem decyzji 2008/376/WE.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”, zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (8) Program badawczy powinien finansować działania na podstawie otwartych zaproszeń do składania wniosków. Działania powinny mieć przede wszystkim formę projektów badawczych obejmujących szeroki zakres – od niskiego do wysokiego poziomu gotowości technologicznej – co umożliwi zwiększenie uczestnictwa przemysłu, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, oraz podmiotów publicznych i jednostek akademickich.
- (9) W celu pokrycia ponoszonego przez Komisję i innych beneficjentów ryzyka związanego z nieodzyskaniem kwot należnych od beneficjentów, a także w celu zmniejszenia obciążenia wnioskodawców związanego z udzielaniem gwarancji bankowych, należy rozszerzyć na program badawczy stosowanie mechanizmu ubezpieczeń wzajemnych ustanowionego w rozporządzeniu (UE) 2021/695.
- (10) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE⁶ zapewniono utworzenie Ośrodka Innowacji w dziedzinie Transformacji Przemysłowej i Emisji Przemysłowych (zwanego dalej „ośrodkiem innowacji”). Gromadząc i analizując informacje dotyczące innowacyjnych technik, ośrodek innowacji przyczynia się między innymi do minimalizacji zanieczyszczenia, do dekarbonizacji, do efektywnego wykorzystywania zasobów oraz do wykorzystywania mniejszej ilości chemikaliów lub bezpieczniejszych chemikaliów w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym, które to działania są istotne dla wszystkich rodzajów działalności objętych zakresem stosowania tej dyrektywy. W celu monitorowania postępu technologicznego oraz oceny korzyści dla środowiska i kompromisów w zakresie transformacji przemysłowej w Unii ośrodkowi innowacji należy w celach informacyjnych udostępniać sprawozdania okresowe z projektów badawczych realizowanych w ramach programu badawczego.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

- (11) Aby zapewnić rozdysponowanie wszystkich dostępnych aktywów w ciągu ośmiu lat, należy dokonać aktualizacji celów inwestycyjnych operacji zarządzania aktywami. Aktywa powinny być inwestowane w celu zachowania – i, w miarę możliwości, zwiększenia – ich wartości, aby zaspokoić potrzeby w zakresie płynności wynikające z zaproszeń do składania wniosków o finansowanie. Pozostałe aspekty operacji zarządzania aktywami należy dostosować do tego zaktualizowanego celu inwestycyjnego.
- (12) Wieloletnie wytyczne finansowe (zwane „wytycznymi finansowymi”) powinny umożliwiać elastyczne podejście do technicznych aspektów wdrażania oraz powinny określać odpowiednie instrumenty inwestycyjne służące osiągnięciu celów inwestycyjnych. Zasady dotyczące sposobu realizacji inwestycji, a mianowicie zasady dotyczące alokacji majątku, kwalifikowalnych inwestycji oraz względów środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego, mają charakter techniczny. W przypadku innych portfeli zarządzanych przez Komisję byłyby one co do zasady określane zgodnie z przepisami dotyczącymi delegowania uprawnień do wykonywania budżetu w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2024/2509. W związku z tym Komisja powinna mieć możliwość podjęcia decyzji o rozszerzeniu zakresu kwalifikujących się inwestycji, tak aby uwzględnić inne klasy aktywów i operacje inwestycyjne zgodne ze strategią inwestycyjną i celami inwestycyjnymi, jak również waluty innych rozwiniętych gospodarek, zgodnie z wykazem publikowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz z zastrzeżeniem zabezpieczenia ryzyka walutowego, zgodnie z tymi zasadami. Ponadto, aby dostosować wytyczne finansowe mające zastosowanie do inwestycji z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego do przepisów mających zastosowanie do pozostałych zarządzanych przez siebie portfeli, Komisja powinna mieć również możliwość określenia szczegółowych wytycznych finansowych.

- (13) Aby zapewnić przejrzystość finansową, należy przekazywać państwom członkowskim sprawozdanie roczne zawierające informacje na temat operacji zarządzania aktywami przeprowadzanych na podstawie wytycznych finansowych, w tym informacje na temat alokacji aktywów do poszczególnych klas aktywów, oraz wyjaśnianie wszelkich istotnych zmian w strategicznej alokacji aktywów.
- (14) Do programu badawczego zastosowanie ma rozporządzenie (UE, Euratom) 2024/2509.
- (15) Aby uwzględnić różne metody wnoszenia wkładu przez uczestników, w szczególności w działalności w zakresie badań naukowych i innowacji, w drodze odstępstwa od art. 193 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 możliwe powinno być deklarowanie wkładów rzeczowych od osób trzecich jako kosztów kwalifikowalnych. Aby stworzyć zachęty do waloryzacji wyników, dochód generowany przez taką waloryzację, w drodze odstępstwa od art. 195 ust. 2 rozporządzenia (UE), Euratom) 2024/2509, nie będzie uznawany za dochody z działania.

- (16) Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2024/2509, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁷ oraz rozporządzeniami Rady (Euratom, WE) nr 2988/95⁸, (Euratom, WE) nr 2185/96⁹ i (UE) 2017/1939¹⁰ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy doszło do nadużycia finansowego, korupcji lub jakiegokolwiek innego nielegalnego działania, naruszającego interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest właściwa do prowadzenia postępowania przygotowawczego lub wnoszenia i popierania oskarżenia w sprawie nadużyć finansowych oraz innych przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371¹¹.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁸ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁹ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁰ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2024/2509 każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, są zobowiązane w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF-owi, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w stosownych przypadkach, EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały równoważne prawa.

- (17) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do niektórych decyzji w sprawie zatwierdzenia finansowania projektów badawczych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹².
- (18) Decyzja Rady 2003/77/WE¹³ i decyzja 2008/376/WE należy uchylić.
- (19) W celu uproszczenia wytyczne techniczne i finansowe należy ze sobą połączyć.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹³ Decyzja Rady 2003/77/WE z dnia 1 lutego 2003 r. ustanawiająca wieloletnie wytyczne finansowe dotyczące zarządzania aktywami EWWiS w likwidacji i, po zakończeniu likwidacji, Majątkiem Funduszu Badawczego Węgla i Stali (Dz.U. L 29 z 5.2.2003, s. 25, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77(1)/oj)).

- (20) Aby zapewnić spójną realizację programu badawczego w 2026 r. na zmienione przepisy, decyzja 2008/376/WE powinna nadal mieć zastosowanie do finansowania działań wynikających z wniosków złożonych w odpowiedzi na zaproszenia do składania wniosków opublikowane do dnia 31 grudnia 2026 r.
- (21) W celu zapewnienia jasności przepisów mających zastosowanie do działań należy odroczyć stosowanie niniejszej decyzji do dnia 1 stycznia 2027 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza decyzja ustanawia Program badawczy Funduszu Badawczego Węgla i Stali (zwany dalej „programem badawczym”) oraz ustanawia cele tego programu i jego budżet oraz wieloletnie wytyczne techniczne (zwane dalej „wytycznymi technicznymi”) oraz wieloletnie wytyczne finansowe (zwane „wytycznymi finansowymi”) dotyczące zarządzania Europejską Wspólnotą Węgla i Stali (EWWiS) w likwidacji i, po zakończeniu likwidacji, majątkiem Funduszu Badawczego Węgla i Stali (zwanym dalej łącznie „majątkiem” lub „aktywami”).

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- 1) „węgiel” oznacza którekolwiek z następujących pojęć:
 - a) węgiel kamienny, w tym wysoko- i średnio uwęglony węgiel „A” (węgiel podbitumiczny) w rozumieniu międzynarodowego systemu kodyfikacji węgla Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych;

- b) brykiety z węgla kamiennego;
 - c) koks i półkoks z węgla kamiennego;
 - d) węgiel brunatny, w tym nisko uwęglony węgiel „C” (lub ortolignity) i nisko uwęglony węgiel „B” (lub metalignity) w rozumieniu międzynarodowego systemu kodyfikacji węgla Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych;
 - e) koks i półkoks z węgla brunatnego;
 - f) łupki bitumiczne;
- 2) „podmiot prawny” oznacza którykolwiek z następujących podmiotów:
- a) osobę fizyczną;
 - b) osobę prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa Unii, prawa krajowego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i zdolność do działania we własnym imieniu, wykonywania praw i podlegania obowiązkom;
 - c) podmiot nieposiadający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 200 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509;
- 3) „rezultaty działania” oznaczają wszelkie materialne lub niematerialne wyniki danego działania, takie jak dane, wiedza lub know-how, bez względu na ich postać lub charakter, niezależnie od tego, czy mogą być objęte ochroną, a także związane z nimi prawa, w tym prawa własności intelektualnej;

- 4) „stal” oznacza którekolwiek z następujących pojęć:
- a) surowce do produkcji żelaza i stali;
 - b) surówkę (w tym ciekły metal) i żelazostopy;
 - c) surowe wyroby i półwyroby z żelaza, stali węglowej lub stali specjalnej (w tym wyroby do ponownego użycia i wtórnego walcowania);
 - d) wykańczane na gorąco wyroby gotowe z żelaza, stali węglowej lub stali specjalnej (wyroby powlekane lub niepowlekane, z wyłączeniem odlewów stalowych, odkuwek i wyrobów wytwarzanych techniką metalurgii proszków);
 - e) wyroby końcowe z żelaza, stali węglowej lub stali specjalnej (powlekane lub niepowlekane);
 - f) produkty przetwarzania wstępnego stali mogące zwiększyć konkurencyjność wyrobów żelaznych i stalowych, o których mowa w lit. a)–e);
 - g) złom żeliwa i stali oraz odpady stali przeznaczone do recyklingu i ponownego przetwarzania;
- 5) „waloryzacja” oznacza wykorzystanie rezultatów działania w rodzajach działalności innych niż rodzaje działalności objęte danym działaniem, w tym w fazie wdrażania.

Artykuł 3

Cele programu

1. Program badawczy wspiera konkurencyjność sektorów związanych z przemysłem węgla i stali przez wspieranie badań prowadzonych w ramach współpracy w tych sektorach i o kierunku nadawanym przez te sektory, w tym badań dotyczących podwójnego zastosowania.

2. Program badawczy zapewnia również wsparcie na rzecz przełomowych technologii czystej stali, przyczyniając się do osiągnięcia celów neutralności klimatycznej w Unii i wzmacniając autonomię strategiczną Unii w całym łańcuchu wartości stali. Program badawczy zapewnia wsparcie dla projektów badawczych dotyczących zarządzania sprawiedliwą transformacją, wcześniej działających kopalni węgla lub zamykanych kopalni węgla i infrastruktury towarzyszącej oraz regionów, w których są one zlokalizowane, w szczególności tych, które stoją w obliczu poważnych wyzwań społecznych, gospodarczych lub środowiskowych wynikających z transformacji sektorów węgla i stali.
3. Program badawczy propaguje waloryzację i innowacje, w tym testowanie i pilotaż nowych metod, w celu zwiększenia znaczenia rynkowego wyników badań oraz zwiększenia ich potencjału w zakresie skalowalnego wdrażania. Propaguje on również rozwiązania, które będą opłacalne ekonomicznie i skalowalne na potrzeby przemysłu.
4. Program badawczy jest spójny z celami politycznymi, naukowymi i technologicznymi Unii oraz uzupełnia działania prowadzone w państwach członkowskich.
5. Program badawczy wspiera synergie z innymi istotnymi programami i instrumentami finansowania mającymi na celu przyspieszenie rozwoju technologicznego aż do osiągnięcia statusu wdrożenia.
6. Program badawczy wspiera projekty badawcze służące osiągnięciu celów określonych w art. 4 w odniesieniu do węgla oraz w art. 5 w odniesieniu do stali.

Artykuł 4

Cele badawcze w odniesieniu do węgla

1. Projekty badawcze mają na celu przyspieszenie przejścia do 2050 r., na neutralną dla klimatu gospodarkę Unii w celu wsparcia stopniowego wycofywania paliw kopalnych, w szczególności węgla, a także wsparcia rewitalizacji społecznej, gospodarczej i ekologicznej regionów górniczych, opracowania alternatywnych rodzajów działalności w dawnych kopalniach oraz unikania szkód w środowisku powodowanych przez zamykane kopalnie węgla, wcześniej działające kopalnie węgla, oraz regionów, w których położone są kopalnie, lub rozwiązywania problemów wynikających z takich szkód.
2. Szczególną uwagę zwraca się na wzmocnienie wiodącej pozycji Unii w zakresie zarządzania procesem transformacji, w tym zmiany przeznaczenia, wcześniej działających kopalni węgla i infrastruktury związanej z węglem przez rozwiązania technologiczne i nietechnologiczne, przy równoczesnym wspieraniu transferu technologii i rozwiązań nietechnologicznych. Działalność badawcza na rzecz tych celów musi przedstawiać wymierne korzyści dla klimatu i środowiska zgodnie z celem osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.
3. W projektach badawczych uwzględnia się kwestie dotyczące bezpieczeństwa w zamykanych kopalniach węgla i wcześniej działających kopalniach węgla w celu poprawy warunków pracy, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, a także kwestie środowiskowe mające szkodliwy wpływ na zdrowie.

4. W ramach projektów badawczych dąży się do eliminacji wpływu zamykanych kopalni węgla oraz wcześniej działających kopalni węgla na klimat, atmosferę, wodę i glebę.
5. Projekty badawcze przewidują:
 - a) nowe i usprawnione technologie mające na celu uniknięcie zanieczyszczenia środowiska, w tym wycieku metanu oraz powiązanych emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia zwierciadła wód gruntowych, powodowanego przez zamykane kopalnie węgla, wcześniej działające kopalnie węgla i ich otoczenie, w tym atmosfery, gruntów, gleby i wody;
 - b) rozwiązania w zakresie gospodarowania odpadami górnictwymi i ich ponownego wykorzystania, udoskonalenia obiegu zamkniętego i odbudowy środowiska; oraz
 - c) technologie odbudowy i ochrony terenów przed skutkami długoterminowymi.

Artykuł 5

Cele badawcze w odniesieniu do stali

1. Projekty badawcze mają na celu opracowywanie, demonstrowanie i udoskonalanie zrównoważonych i niskoemisyjnych procesów produkcyjnych i wykończeniowych stali w celu poprawy jakości produktów, zwiększania produktywności i zmniejszenia strategicznych zależności.

2. Projekty badawcze koncentrują się na rozwijaniu zaawansowanych, zrównoważonych i niskoemisyjnych wyrobów stalowych i powiązanych rynków pionierskich spełniających wymagania użytkowników stali, przy jednoczesnym ograniczaniu emisji i wpływu na środowisko, zgodnie z celami dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁴, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE¹⁵ i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781¹⁶.
3. W produkcji i wykorzystaniu stali projekty badawcze umożliwiają ochronę zasobów, zachowanie ekosystemów i przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz uwzględniają kwestie bezpieczeństwa.
4. W projektach badawczych szczególną uwagę zwraca się na ciągły rozwój umiejętności dostosowanych do ewolucji sektora w kierunku nowych procesów neutralnych emisyjnie, na poprawę warunków pracy, a także propagowanie wysokich norm bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stabilnych źródeł utrzymania.
5. Projekty badawcze przyspieszają wykorzystanie technologii cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego, w produkcji i wykorzystaniu stali.

¹⁴ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE (Dz.U. L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

Artykuł 6

Budżet

1. Pula środków finansowych programu badawczego na okres od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 grudnia 2034 r. obejmuje:
 - a) wszelkie kwoty rocznego przydziału, które zostały udostępnione Funduszowi Badawczemu Węgla i Stali w wyniku anulowania zobowiązań budżetowych;
 - b) cały pozostały majątek i zyski wygenerowane przez pozostały majątek; oraz
 - c) kwoty poprzednich przydziałów rocznych, które nie zostały jeszcze zapisane w budżecie.

2. Pula środków finansowych programu badawczego zostanie rozdysponowana w całości w ramach czterech programów prac obejmujących lata 2027–2028, 2029–2030, 2031–2032 i 2033–2034. Programy prac przewidują coroczne zaproszenia do składania wniosków zgodnie z art. 10.

Artykuł 7

Kwalifikowalność

1. Każdy podmiot prawny mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego może uczestniczyć w programie badawczym i składać wnioski o pomoc finansową.

2. Każdy podmiot prawny mający siedzibę w krajach kandydujących może uczestniczyć w programie badawczym bez otrzymywania jakiegokolwiek wsparcia finansowego, o ile odpowiednie umowy europejskie i protokoły do tych umów lub decyzje odpowiednich rad stowarzyszenia nie stanowią inaczej.
3. Każdy podmiot prawny mający siedzibę w państwie trzecim może uczestniczyć w programie badawczym na podstawie indywidualnych projektów bez otrzymywania jakiegokolwiek wsparcia finansowego, pod warunkiem że takie uczestnictwo leży w interesie Unii.

Artykuł 8

Realizacja i wkład finansowy

1. Program badawczy realizuje się zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2024/2509, w ramach zarządzania bezpośredniego przez Komisję, za pośrednictwem agencji wykonawczych.
2. Finansowanie w ramach programu badawczego będzie udzielane w formie dotacji zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2024/2509, z wyjątkiem finansowania działań niezbędnych do należytego i skutecznego zarządzania programem badawczym, takich jak ocena i wybór wniosków, monitorowanie i ocena, badania, łączenie w klastry lub tworzenie sieci finansowanych projektów badawczych.

Artykuł 9

Bezpieczeństwo projektów podwójnego zastosowania

1. Projekty badawcze podwójnego zastosowania realizowane w ramach programu badawczego muszą być zgodne z mającymi zastosowanie krajowymi przepisami bezpieczeństwa, w tym z przepisami bezpieczeństwa dotyczącymi ochrony informacji niejawnych UE przed nieuprawnionym ujawnieniem, oraz z wszelkimi innymi odpowiednimi przepisami prawa Unii i prawa krajowego.
2. W przypadku, gdy będzie to konieczne, we wnioskach zawiera się samoocenę bezpieczeństwa, w której określa się problemy związane z bezpieczeństwem oraz podaje sposób rozwiązania tych problemów w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi.
3. W przypadku, gdy będzie to konieczne, Komisja przeprowadza procedurę kontroli bezpieczeństwa w odniesieniu do wniosków, które budzą zastrzeżenia pod względem bezpieczeństwa. Podmioty prawne uczestniczące w projekcie badawczym podwójnego zastosowania zapewniają ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem informacji niejawnych UE wykorzystywanych w danym działaniu lub uzyskanych w jego ramach. Przed rozpoczęciem odnośnej działalności przedstawiają one dowód uzyskania od właściwego krajowego organu bezpieczeństwa poświadczenia bezpieczeństwa osobowego lub świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego.
4. Jeżeli niezależni eksperci zewnętrzni mają do czynienia z informacjami niejawnymi UE, przed ich powołaniem wymaga się od nich uzyskania odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa.
5. W stosownych przypadkach Komisja może przeprowadzać kontrole bezpieczeństwa.

6. Wnioski lub działania, które nie są zgodne z przepisami bezpieczeństwa zgodnie z niniejszym artykułem, zostają odrzucone lub zakończone w dowolnym momencie. Państwa członkowskie są informowane o zakończeniu projektów badawczych podwójnego zastosowania, niespełniających tych przepisów.

Rozdział II

Wytyczne techniczne

Artykuł 10

Zaproszenia do składania wniosków

1. Zaproszenia do składania wniosków publikuje się dwa razy w roku. Treść i publikacja zaproszeń do składania wniosków muszą być zgodne z art. 197 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
2. Wnioski odnoszą się do celów badawczych określonych w art. 4 i 5 oraz, w stosownych przypadkach, do celów priorytetowych wymienionych w warunkach zaproszenia do składania wniosków.
3. Aby uwzględnić cały łańcuch wartości, programy prac opracowuje się tak, by obejmowały szeroki zakres poziomu gotowości technologicznej, od niskiego do wysokiego, oraz by uwzględniały przy tym badania oddolne, oraz projekty o różnej skali, by zapewnić uczestnictwo szerokiego grona zainteresowanych stron.
4. Procedury wyboru, kwalifikacji i oceny wniosków odbywają się, odpowiednio, zgodnie z art. 201, 202 i 203 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.

5. Do celów art. 153 ust. 3 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 komisja oceniająca, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, składa się z niezależnych ekspertów zewnętrznych.

Artykuł 11

Dotacje

1. Projekty oparte na wybranych wnioskach są przedmiotem umowy o udzielenie dotacji. Umowy o udzielenie dotacji zawiera się z zastosowaniem wzorów korporacyjnych umów o udzielenie dotacji sporządzonych przez Komisję z należyтым uwzględnieniem charakteru danej działalności.
2. Beneficjenci realizują działania zgodnie z warunkami i obowiązkami określonymi w niniejszej decyzji, rozporządzeniu (UE, Euratom) 2024/2509 i umowie o udzielenie dotacji.

Artykuł 12

Stopy finansowania

1. Do wszystkich rodzajów działalności finansowanej przez to działanie stosuje się jedną stopę finansowania na działanie. Maksymalną stopę finansowania na działanie w ramach programu badawczego ustala się w warunkach zaproszenia do składania wniosków.
2. Można zwrócić do 100 % łącznych kosztów kwalifikowalnych na działanie w ramach programu badawczego.

Jednak w przypadku podmiotów prawnych, które ze względu na swoją formę prawną są nastawione na zysk lub których prawnym lub statutowym celem jest podział zysków między udziałowców lub poszczególnych członków, zwrot może wynieść do 70 % łącznych kosztów kwalifikowalnych na działanie w ramach programu badawczego.

Niezależnie od akapitów pierwszego i drugiego, w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, zwrot może wynieść do 100 % łącznych kosztów kwalifikowalnych na działanie w ramach programu badawczego.

Artykuł 13 *Koszty pośrednie*

1. Kwalifikowalne koszty pośrednie określa się jako wynoszące 25 % łącznych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, z wyłączeniem kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich podwykonawstwa, wsparcia finansowego na rzecz osób trzecich oraz kosztów jednostkowych lub płatności ryczałtowych, które obejmują koszty pośrednie.

W stosownych przypadkach kwalifikowalne koszty pośrednie uwzględnione w kosztach jednostkowych lub płatnościach ryczałtowych oblicza się zgodnie z akapitem pierwszym.

2. Niezależnie od ust. 1, jeżeli przewidziano to w warunkach zaproszenia do składania wniosków, kwalifikowalne koszty pośrednie mogą być deklarowane w formie płatności ryczałtowej lub kosztów jednostkowych.

Artykuł 14
Koszty kwalifikowalne

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 193 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 koszty zasobów udostępnionych przez osoby trzecie w postaci wkładów rzeczowych są kwalifikowalne do wysokości łącznych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich danej osoby trzeciej.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 195 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 dochód wygenerowany w wyniku waloryzacji nie jest uznawany za dochody generowane przez działanie.

Artykuł 15
Zarządzanie rezultatami działania

Beneficjenci zarządzają swoimi rezultatami działania zgodnie z obowiązkami określonymi w warunkach zaproszenia do składania wniosków lub umowie o udzielenie dotacji.

Artykuł 16
Stosowanie mechanizmu ubezpieczeń wzajemnych

Wkłady do mechanizmu ubezpieczeń wzajemnych ustanowionego na mocy art. 37 rozporządzenia (UE) 2021/695 pokrywają ryzyko związane z odzyskiwaniem kwot należnych od beneficjentów i uznaje się je za spełniające wymogi gwarancji w rozumieniu art. 155 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509. Nie przyjmuje się od beneficjentów żadnej dodatkowej gwarancji ani zabezpieczenia, ani też nie nakłada na nich wymogu ich udzielenia.

Artykuł 17
Sprawozdania techniczne

1. W odniesieniu do wszystkich projektów badawczych beneficjenci sporządzają okresowe sprawozdania techniczne. Sprawozdania takie opisują poczyniony w okresie odniesienia postęp techniczny. Sprawozdania udostępnia się również – do celów informacyjnych – Ośrodkowi Innowacji w dziedzinie Transformacji Przemysłowej i Emisji Przemysłowych, ustanowionemu na podstawie art. 27a dyrektywy 2010/75/UE.
2. Po zakończeniu prac beneficjenci przedstawiają Komisji końcowe sprawozdanie techniczne zawierające ocenę oddziaływania i wykorzystania rezultatów projektu badawczego. Sprawozdanie to zostaje opublikowane przez Komisję w całości lub formie skróconej, zależnie od strategicznego znaczenia projektu badawczego.

Artykuł 18
Końcowy przegląd działań

1. Po zamknięciu programu badawczego Komisja przeprowadza końcowy przegląd działań i przedstawia swoje wnioski w sprawozdaniu. Sprawozdanie to przesyłane jest Komitetowi ds. Węgla i Stali.
2. Komisja może wyznaczać niezależnych wysoko wykwalifikowanych ekspertów do udzielenia pomocy w związku z końcowym przeglądem działań.

Rozdział III

Wytyczne finansowe

Artykuł 19

Sprawozdania finansowe

1. Aktywami zarządza się w sposób zapewniający roczne lub półroczne płatności w granicach rocznych przydziałów w celu finansowania badań opartych na współpracy w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali. Płatności roczne lub półroczne są finansowane z przychodu netto z inwestycji oraz z kwot pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży części majątku, do wysokości rocznych przydziałów.
2. Komisja dokonuje przeglądu art. 20–26 w przypadkach, w których uzna to za stosowne. W tym celu Komisja ponownie ocenia funkcjonowanie i skuteczność wytycznych finansowych oraz proponuje zmiany w nich w przypadkach, w których uzna to za stosowne.

Artykuł 20

Wykorzystanie środków finansowych

1. Aktywa EWWiS w likwidacji, w tym zarówno jej portfel pożyczkowy, jak i jej inwestycje, są wykorzystywane w sposób konieczny do wypełnienia pozostałych zobowiązań EWWiS w likwidacji odnoszących się do nieuregulowanych kredytów, zobowiązań wynikających z poprzednich budżetów operacyjnych i wszelkich nieprzewidywalnych zobowiązań.

2. Aktywa, które nie są niezbędne do wypełnienia pozostałych zobowiązań EWWiS w likwidacji, Komisja inwestuje w ostrożny sposób zgodnie z wybranym horyzontem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 21 i wykorzystuje je do finansowania badań w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali.

Artykuł 21

Horyzont inwestycyjny, cel inwestycyjny i tolerancja ryzyka

1. Aktywa inwestuje się w celu zachowania i, w miarę możliwości, zwiększenia ich wartości, aby zaspokoić potrzeby w zakresie płynności wynikające z zaproszeń do składania wniosków o finansowanie (zwane dalej „celem inwestycyjnym”). Cel inwestycyjny jest realizowany w ramach horyzontu inwestycyjnego oraz przy wysokim poziomie ufności.
2. Aktywami zarządza się zgodnie z wymogami ostrożnościowymi i zasadami należytego zarządzania finansami oraz zgodnie z zasadami i procedurami ustalonymi przez księgowego Komisji i przyjętymi przez Komisję ramami zarządzania ryzykiem.
3. Cel inwestycyjny jest realizowany w drodze wdrażania ostrożnościowej strategii inwestycyjnej opartej na dywersyfikacji w odniesieniu do wszystkich klas kwalifikowalnych aktywów, obszarów geograficznych, emitentów i okresów zapadalności (zwanej dalej „strategią inwestycyjną”). Strategia inwestycyjna uwzględnienia horyzont inwestycyjny i wielkość pozostałych aktywów oraz zapewnia, w miarę potrzeb, dostępność niezbędnych środków finansowych o wystarczającej płynności.

4. Strategia inwestycyjna jest wyrażona w formie strategicznej alokacji zasobów, która wyznacza orientacyjne docelowe alokacje w odniesieniu do różnych klas kwalifikowalnych aktywów finansowych.
5. Komisja odzwierciedla strategiczną alokację aktywów w strategicznej wartości odniesienia (zwanej dalej „wartością odniesienia”), z którą porównuje się wyniki aktywów.
6. Komisja określa strategię inwestycyjną i wartość odniesienia zgodnie z przepisami dotyczącymi delegowania uprawnień do wykonywania budżetu, o których mowa w art. 60 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509. W przypadku gdy aktywa są inwestowane wyłącznie na bieżących rachunkach bankowych i lokatach terminowych, wartość odniesienia dla inwestycji i strategia inwestycyjna nie są wymagane.
7. Strategia inwestycyjna i wartość odniesienia mogą zostać zmienione przez Komisję w przypadku:
 - a) zmiany warunków gospodarczych, która została należycie udokumentowana;
 - b) istotnej zmiany potrzeb i sytuacji instrumentów stanowiących wkład; lub
 - c) istotnej zmiany szacowanych wpływów lub wypływów.

Procedura zmiany strategii inwestycyjnej jest taka sama jak w przypadku początkowego oznaczenia.

8. Strategię inwestycyjną ustanawia się, uwzględniając horyzont inwestycyjny i tolerancję ryzyka aktywów.

Artykuł 22

Zasady alokacji aktywów i kwalifikowalne inwestycje

1. Aby ograniczyć ryzyko inwestycyjne, należy zapewnić odpowiednią dywersyfikację między wszystkimi klasami aktywów i w ich obrębie. Co do zasady im bardziej ryzykowne lub mniej płynne są aktywa, tym mniej skoncentrowana ma być ekspozycja.
2. Aktywa te mogą zapewnić ekspozycję na poszczególne klasy aktywów i dywersyfikację przez inwestycje w przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub produkty będące przedmiotem obrotu giełdowego.
3. Aktywa są inwestowane wyłącznie w następujące klasy aktywów denominowane w euro:
 - a) aktywa rynku pieniężnego;
 - b) papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu;
 - c) regulowane zbiorowe inwestycje w dług i kapitał własny.
4. Aktywa uzyskują ekspozycję na klasy aktywów, o których mowa w ust. 3, przez inwestycje w następujące instrumenty lub przez zaangażowanie w następujące operacje:
 - a) depozyty;

- b) instrumenty rynku pieniężnego i fundusze rynku pieniężnego, które oferują dzienną płynność, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131¹⁷;
- c) instrumenty dłużne, takie jak obligacje i weksle, oraz sekurytyzowane instrumenty finansowe zgodnie z prostymi, przejrzystymi i standardowymi kryteriami ustanowionymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402¹⁸;
- d) przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania objęte dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE¹⁹, w tym fundusze inwestycyjne typu ETF, inwestujące w kapitał własny lub instrumenty dłużne, w przypadku których maksymalne straty nie mogą przewyższać zainwestowanej kwoty;
- e) umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, zgodnie z zasadą ustanowioną w art. 215 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509;

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj>).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji, a także zmieniające dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE i 2011/61/UE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj>).

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj>).

- f) umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu;
 - g) transakcje udzielenia pożyczki papierów wartościowych obsługiwane przez uznane systemy rozliczeniowe, w tym Clearstream i Euroclear, lub przez wiodące instytucje finansowe specjalizujące się w tego typu transakcjach.
5. Instrumenty pochodne, w postaci kontraktów terminowych typu forward lub future oraz swapów, wykorzystuje się jedynie do celów skutecznego zarządzania portfelem, a nie do celów spekulacji lub lewarowania pozycji. Takie instrumenty pochodne można wykorzystywać do dostosowania czasu trwania, zmniejszenia ryzyka kredytowego lub innego odnośnego ryzyka lub zmian alokacji aktywów zgodnie ze strategią inwestycyjną.
6. Aktywa można inwestować w płynne aktywa rynku pieniężnego i obligacje denominowane w dolarach amerykańskich, emitowane przez podmioty państwowe i ponadnarodowe, pod warunkiem, że inwestycje te służą wyłącznie do celów dywersyfikacji oraz ekspozycji na inną krzywą stóp procentowych. Wszelkie ryzyko walutowe jest zabezpieczane przez właściwe wykorzystanie swapów lub innych instrumentów zabezpieczenia walutowego, zgodnie z ust. 5.

7. Komisja może, zgodnie z przepisami dotyczącymi delegowania uprawnień do wykonywania budżetu, o których mowa w art. 60 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, poszerzyć zakres kwalifikujących się inwestycji, tak aby uwzględnić inne klasy aktywów i operacje inwestycyjne zgodne ze strategią inwestycyjną i celami inwestycyjnymi, jak również waluty innych rozwiniętych gospodarek, zgodnie z wykazem publikowanym co pewien czas przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz z zastrzeżeniem zabezpieczenia ryzyka walutowego. Wszelkim decyzjom o włączeniu nowych klas aktywów lub operacji inwestycyjnych lub walut innych rozwiniętych gospodarek towarzyszy należyte uzasadnienie dla każdej klasy aktywów, operacji lub waluty, wyjaśniające, w jaki sposób rozszerzone możliwości inwestycyjne poprawią wyniki aktywów. Uzasadnienie to obejmuje między innymi ocenę zdolności operacyjnych koniecznych do realizacji tych rozszerzonych możliwości inwestycyjnych.

Artykuł 23

Względy środowiskowe, społeczne i z zakresu ładu korporacyjnego

1. Strategię inwestycyjną wdraża się przez sprzyjanie inwestycjom z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, jeżeli są one dostępne i możliwe, pod warunkiem że są zgodne z kryteriami zarządzania ryzykiem.
2. Komisja może określić szczegółowe wytyczne mające zastosowanie do inwestycji z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, zgodnie z przepisami dotyczącymi delegowania uprawnień do wykonywania budżetu, o których mowa w art. 60 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.

Artykuł 24

Przekazanie do budżetu ogólnego Unii

w celu wypełnienia zobowiązań płatniczych Funduszu Badawczego Węgla i Stali

Przychód netto z inwestowania aktywów oraz kwoty pieniężne uzyskane ze sprzedaży części lub całości tych aktywów zostaną przekazane z EWWiS w likwidacji i, po zakończeniu likwidacji, z majątku Funduszu Badawczego Węgla i Stali, gdy będzie to konieczne do wypełnienia zobowiązań płatniczych wynikających z linii budżetowej przeznaczonej na programy badawcze odnoszące się do sektorów związanych z przemysłem węgla i stali.

Artykuł 25

Pozostałe kwoty

Wszelkie niewykorzystane lub odzyskane kwoty pozostałe po realizacji ostatniego zaproszenia do składania wniosków udostępnia się Funduszowi Badawczemu Węgla i Stali i wykorzystuje wyłącznie do celów badań naukowych w sektorach powiązanych z przemysłem węgla i stali.

Artykuł 26

Procedury księgowe i zarządcze

1. Zarządzanie środkami finansowymi jest rozliczane w rocznych sprawozdaniach finansowych przygotowywanych w odniesieniu do EWWiS w likwidacji i, po zakończeniu likwidacji, w rocznych sprawozdaniach finansowych przygotowywanych w odniesieniu do majątku Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Sprawozdania te są oparte na zasadach rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji na podstawie art. 80 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 i przedstawiane zgodnie z nimi, uwzględniając szczególnie charakter EWWiS w likwidacji i, po zakończeniu likwidacji, majątku Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Sprawozdania finansowe są zatwierdzane przez Komisję i badane przez Trybunał Obrachunkowy. Komisja zatrudnia przedsiębiorstwa zewnętrzne do przeprowadzania rocznego audytu jej sprawozdań finansowych.
2. Komisja przeprowadza, w odniesieniu do EWWiS w likwidacji i, po zakończeniu likwidacji, majątku Funduszu Badawczego Węgla i Stali, operacje zarządzania, o których mowa w art. 20–26, na podstawie swoich wewnętrznych zasad i procedur.
3. Komisja sporządza raz w roku szczegółowe sprawozdanie dotyczące operacji zarządzania przeprowadzanych na podstawie art. 20–26 i przekazuje je państwu członkowskiemu. W sprawozdaniu rocznym Komisja uwzględnia informacje na temat wykorzystania poszczególnych klas aktywów, uzasadnienia dokonanego przez nią wyboru inwestycji w określone klasy aktywów oraz uzyskanych wyników w każdej klasie aktywów.

Rozdział IV

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 27

Decyzja w sprawie zatwierdzenia finansowania niektórych projektów badawczych

Komisja przyjmuje akt wykonawczy w sprawie zatwierdzania finansowania projektów badawczych w zakresie wsparcia finansowego w przypadkach, w których szacunkowa kwota wkładu unijnego w ramach programu badawczego jest równa lub większa niż 5 mln EUR.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 28 ust. 3.

Artykuł 28

Zarządzanie programem badawczym i procedura komitetowa

1. Programem badawczym zarządza Komisja. Wspomagają ją grupy techniczne i doradcze dysponujące odpowiednią wiedzą fachową ustanowione decyzją Komisji.
2. Komisję wspomaga Komitet ds. Węgla i Stali. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, gdy – przed upływem terminu na wydanie opinii – zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to zwykła większość członków komitetu.

Artykuł 29

Uchylenie i środki przejściowe

Decyzje 2003/77/WE i 2008/376/WE tracą moc.

Decyzję 2008/376/WE stosuje się jednak nadal w odniesieniu do finansowania działań realizowanych na podstawie wniosków złożonych w odpowiedzi na zaproszenia opublikowane do dnia 31 grudnia 2026 r.

W razie potrzeby wszelkie pozostałe zadania Komitetu ds. Węgla i Stali ustanowionego decyzją 2008/376/WE związane z działaniami, o których mowa w akapicie drugim niniejszego artykułu, podejmuje Komitet ds. Węgla i Stali, o którym mowa w art. 28 niniejszej decyzji.

Artykuł 30

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2027 r.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący/Przewodnicząca
